

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Regia Via Crvcis

Haeften, Benedictus van

Antverpiæ, 1635

Cap. XI. Vehiculo Crvcis cælestem adiri Ierusalem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46093)

CAPVT XI.

*Vehiculo CRVCIS caelestem adiri
Ierusalem.*

Quadrigæ tuæ, saluatio. Hab. 3, 4.

*Quam tuleram, tulit hæc me CRVX, CRVCI
& ipsa volucres
Adde rotas, si vis currere, currus erit.*

ROSPERO vento, cum eo cui obediunt venti & mare, litus attigit Staurophila, cumque è naui exscendisset, ita eam Christus excepit: Agendum, dilecta mea, feliciter emensi sumus hoc mare, nec longè sumus à regno Dei, tot votis desiderato. Breue autem quod restat curriculum, curru potiùs conficiemus; partim, vt varietate hac itineris subleuetur molestia; partim, vt citiùs eò pertingas, vbi te speras sine fine mansuram. Dicit vix potest, vt hæc Staurophilam delectarint, quæ tacita secum cogitabat, an, veluti alia emolumenta CRVCIS hætenus exposita ex CRVCE ferè conflata fuerant; ita quoque vehiculum quoddam exhiberetur CRVCIS, quo caele-

cælestem patriam liceret adire. Id verò vt videbat IESVS, statim respondit: Dubitāsne Staurophila, num, currum tibi CRVX præstare queat? Et quid obsecro illa mihi aliud fuit, quàm triumphalis currus, quo de mundo, morte & diabolo trophæum erigens,

Luc. 24, 26 cælestem Ierusalem gloriosus intraui. *Oportebat enim pati Christum, & ita intrare in gloriam suam.* An non legisti Prophetam, trium-

Hab. 3, 4-5 phum CRVCIS meæ describentem? *Cornua, ait, in manibus eius.* cornua scilicet CRVCIS, quibus clavis affixus fui, atqui *ibi abscondita erat fortitudo mea.* Pergit verò narrare, vt in triumphum ducti captiui. *Ante faciem, inquit, eius ibit mors. Egredietur diabolus ante pedes eius.* Quæris quando? Tum

Coloss. 2, 15 nimirum, cum *exspolians Principatus & Potestates, traduxi confidenter, palàm triumphans illos in memetipso.* CRVX enim tro-

Origen. Hom. 8. in Iosue. phæum diaboli fuit, in quo & crucifixus est, & triumphatus.

Hab. 3, 8. Ne verò currus Prophetam oblitum putes, subiunxit: *Qui ascendes super equos tuos, & QVADRIGÆ tuæ saluatio.*

2. Reg. 4, 11. Nam vt Elias, qui typum mei gessit, curru & equis igneis per turbinem in cælum ascendit; ita & ego, post CRUCEM & passionem, propriâ virtute cælos penetraui. Quid verò iam restat, nisi vt qui consors fuerit CRVCIS meæ, eâdem, veluti vehiculo, euehatur

in

in cælum? CRUX siquidem & tribulatio, habitus victoriae, & palmata Christianorum vestis est, talique curru triumphant. Hoc in veritate tibi dico. Si libenter, ô Staurophila, CRUCEM portas, portabit te, & ducet te ad desideratum finem, ubi scilicet finis patiendi erit.

Tertull. in Apolog. cap. 50.
Thom. à Kemp. l. 2. cap. 12.

Oblectabatur plurimum hisce sermonibus Staurophila, & exclamans aiebat: *Quàm bonus Israël Deus, his qui recto sunt corde!* Quàm magna, Domine, misericordia tua super me! qui CRUCEM mihi cõuertis in currum, & quod portandum mihi erat onus, eo ipso me portari & vehi in cælum decreuisti! Clarissimè videre mihi nunc videor, quomodo diligentibus Deum omnia cooperentur in bonum. Hoc nimirum erat, Staurophila, subiciebat Christus, quare *ingum meum suave, & onus dixerim leue. Verè enim leue onus est, quod portantem non grauat, sed leuat. Quid eo leuius onere, quod non solum non onerat, sed & portat omnem, cui portandum imponitur?* Est onus exonerans, sicut pennæ auium, quæ ferunt à quibus feruntur. Nam esto, appositis pennis onus crescat, tamen fardina est leuior. Atqui hoc de hac quadrigâ meâ intelligas velim. Sic enim oneri grauissimo Legis accedens quadriga Euangelij, & auxit perfectionem, & difficultatem minuit.

Psal. 72, 1.

Rom. 8, 28

Matth. 11, 30.
Bernard. Epist. 72.

Et

August. in
Psal. 59.

Et ideo non grauis est *sarcina CRVCIS*:
*Portent illam homines, & inuenient quàm sit
leuis, quàm suavis, quàm iucunda, quàm ra-
piens in calum, & à terrâ eripiens.*

Bernard.
Ser. 1. in die
Paschæ.

Placebat Staurophilæ mirum in modum
spiritualis hic currus: proinde de singulis eius
partibus benignissimum Magistrum interro-
gandum duxit, Opto, inquit, mi Domine,
particulariùs cognoscere, quænam huius
currus rotæ, qui equi, quis auriga. Næ tu, in-
quiebat Christus, semel & simul multa pro-
ponis, quæ singillatim differenda. Quatuor
spiritualis huius currus rotæ sunt, totidem
virtutum gemmæ, quibus trophæum CRV-
CIS ipsemet exornauit: *Charitas* scilicet, *Obe-
dientia*, *Patientia*, & *virtutum radix Humili-
tas*. Ego enim CRVCI affixus ad *Iudæorum
blasphemias humilis*, ad *vulnera patiens* fui,
& *charitatem nemo maiorem habuit*, quàm
ego, qui animam meam non pro amicis tan-
tùm, sed & pro inimicis posui. *Obedientia* fuit
consummata, nam *inclinato capite tradidi spi-
ritum, factus obediens usque ad mortem*. Hinc
ego rotis currum CRVCIS instruxi, vt es-
sem vobis *obedientiæ forma*, *incentiuum amo-
ris*, *patientiæ speculum*, *humilitatis exem-
plum*.

Quàm pulchræ, aiebat Staurophila, rotæ
currus tui, Domine! ô quàm volubiles! quàm
aptæ

aptæ vt nos ad cælum subleuent ! Sed concupiscit anima mea vlteriùs de ijs audire dulcissimum eloquium tuum. Ausculta igitur, ô filia, aiebat Christus. Primò rotam amoris nuncupauit. *Vt enim corpus pondere, sic animus amore fertur, quocùmque fertur. * Non laborat amor: nam quò plus amaueris, hoc leuiorem sarcinam feres: quandoquidem amorem geris, qui ultra celos omnes ad dilectum vsque portat ac euehit. Etenim amans spiritus, quocumque vult peruolat, cunctis illi calis patentibus.* Vide mihi nunc, quàm congruè vehiculum CRVCIS amoris voluatur rotâ. Nam

*Quantecumque CRVX sit mora,
Vix apparet breuis hõra,
Nec sentitur præ amore.*

Altera rota est vera Obedientia, & conformitas cum voluntate diuinâ. *Nam qui di-* Doroth. Serm. de Obed.
uinam voluntatem in omnibus sequi conatur, is *curru* vehitur, cum omnibus CRVCIBVS ipsi alioqui ferendis. Alij verò, qui hanc itineris agendi rationem & compendium ignorât, ponè sequuntur pedites, & onerosas CRVCES aut morosè trahunt, aut laboriosè ferunt. Itaque expeditus & gaudens homo voluntati Dei conformis, per medias ærumnas ad cælestem patriam securus pergit.

Rota tertia, Patientia est; quæ quantum promoueat ad regnum Dei assequendum,
non

August.
lib. 10. de
Ciuit.
*Rusbroc.
lib. De 7.
amoris
grad. c. 4.

Act. 11, 21

non semel iam doctum dictumq; . *Per multas enim tribulationes oportet intrare in regnum cælorum. Et quod in presenti est momentaneum & leue tribulationis vestræ, supra modum in sublimitate æternæ gloriæ pondus operatur.*

2. Cor. 4, 17.

Ephes. 4, 10.

Bernard. Serm. 4. de Ascens. Domini.

Bernard. Serm. 1. in Dedic. Eccles.

Psal. 44, 9.

Denique quarta rota, Humilitas est; sine quâ qui ad cælum ascendere concupiscit, verissime descendit: qui autem se humiliat, exaltabitur. Hanc rotam ego in meipso ostendi, quoniam qui de cælis descendit, ipse sum & qui ascendit. Qui aliter vadit, cadit. Vide ergo ne ductoris imò seductoris iniqui aut vestigium aut consilium sequaris, ne de curru fortè corruas, Atque hæc de rotis.

Subiecit verò Staurophila: Non graue sit Domino meo, si sermonem nonnihil interrupero. Video enim rotas hæc perungēdas. *Necesse est enim ut vnctio spiritalis gratia adiuuet infirmitatem nostram, deuotionis adipe liniens CRVCES patientiæ nostræ. Quia nec sine CRVCE sequi te licet, & sine vnctione, CRVCIS asperitatem ferre quis possit? Hinc enim est quòd multi abominantur & fugiunt aduersa, CRVCEM quidem videntes, sed non etiam vnctionem. Vnde ergo vnguentum huic rei necessarium? Ex me, respondebat Christus, qui à chrismate nomen sumpsit. Vnxit enim me Pater oleo lætitiæ præ consortibus meis: quòd non mihi soli serua-*

ui,

ui, sed & in alios deriuatum est. *Oleum enim* Cant. 1, 2
effusum nomen meum. & de plenitudine eius
 omnes athletæ mei postea peruncti sunt.
 Haud satis assequor, inquiebat Staurophila,
 quid hoc sibi velit. Cui Christus: Sicut ego
 descendens in aquas Iordanis, non illas
 modo, sed omnes omnino sanctificaui, &
 aptas feci ad sanctificationem Baptismi; ita
 quoque postquam exiui è ciuitate baiulans
 mihi CRUCEM, in vnâ illâ omnes aliæ à me
 vncto eodem oleo lætitiæ delibutæ sunt.
 CRUCES enim antea erant admodum in-
 suaues, horridæ, asperæ, & iugum planè
 grauissimum: verum ego *computrescere feci* Isa. 10, 27.
iugum à facie olei, vt deinceps CRUX esset
 iugum suaue, & onus leue. Quare illi qui
 prius à CRUCE maximè abhorrebant, eam
 postea vehementer etiam desiderarunt. Vnde
 exclamat quæcumque est talis: *Trabe me,* Cant. 1, 3.
post te curremus in odorem unguentorum tuo-
rum. Quid si ipsam vnctionem in se effusam Bernard.
sentiret, cuius ita tenui exhilarata fragrantia Sermon. 22.
promouetur vt currat, mirum si non & vola- in Cant.
ret. Suspirans hinc Staurophila, Sicut adipe, Psal. 62, 6.
inquiebat, & pinguedine repleatur anima mea,
& labijs exultationis laudabit os meum.

Sed anhelò, vt de equis quoque benigni-
 tas tua sermonem pertexat. Equi, inquiebat
 Christus, quibus currus euehitur, sunt desi-

Bernard. in
Sentent.

derium ex amore caelestis patriæ, & affectus videndi Deum, quibus datur fortitudo, & circumdatur hinnitus: calcaria verò, fluxa labilitas presentium, & stabilis eternitas futurorum. Quàm celeriter, Dilecta mea, hi equi, aquilis etiam velociòres, eò te perducent,

Ambros. in
Psal. 118
octon. 4.

quò totâ auuiditate tendis! O bonòrum equorum iugum mirabile! quibus fræna pacis, habene sunt charitatis, constricti inter se concordie vinculis, & iugo fidei subiecti! Quàm felix est, Domine, inquiebat Staurophila, qui equis hisce & salutaribus quadrigis tuis vehitur!

Habac. 3, 8

verissimè enim scriptum est: Quadrigæ tuæ saluatio: iis siquidem expeditissimè ad æternam perueniemus salutem. Sed de equorum Rectore, siue Aurigâ vnicum, precor, adijce verbum. Auriga, inquiebat Christus, ipse ego sum, Verbum Patris; qui noui equos gubernare, vt æqualis omnium sit cursus; & segniores flagello iustitiæ excito, vt currant, & à terris ad superiora se subrigant, atque ad cælum eleuent. Hoc flagello fugate sunt illecebræ seculares, exterminatus mundi Princeps, Iustorum cursus impletus est. Quid iam tibi videtur de toto hoc Equitatu. Satis, inquiebat Staurophila, suauiter equitat, quem currus patientiæ portat. Rectissimè enim Quadriga tua ad cælestem dirigit Ierusalem, & veram immortalitatem. Quàm mul-

Ambros.
vbi suprâ.

ti

ti enim sunt qui tribulationibus exercitati

Mortis sacra compendio

Vitam beatam possident?

Breuiar.
Roman. in
Hym. de
Mart.

Absque CRUCE ad cælum vix peruenissent, aut testudineo incedentes gradu, post diurnos Purgatorij ignes eò serò tandem euolassent. Sed hæc Martyrum, vt credo, prærogatiua est; quorum Currus velocior. Atque vtinam & mihi hæc obtingat felicitas!

Quid ni contingat? aiebat Christus; numquam enim abest Martyrij tempus. *Sine ferro & flammis Martyrem esse licet, si patientiam in animo veraciter conserues.* Multi ducunt martyrium in lecto; prorsus multi: iacet fidelis in lecto, torquetur doloribus, orat, exauditur; imò non exauditur, sed exercetur, & vt recipiatur filius, flagellatur. Non cedit doloribus per impatientiam, nec malis artibus quærit sanitatem, certat tamen viriliter. Vires non habet, & diabolum vincit: fit martyr in lecto, coronante illo, qui pro illo pependit in ligno. Viden' vt à curru CRUCIS non excludantur, qui aduersà valetudine discruciantur? Confide ergo & tu filia, & cum gaudio patientiæ curru in cælum vehere, quia*

Idiota de
Verâ patient. c. 10.
*August.
Serm. 39.
de Diuers.
cap. 8.

Labor hic paruus est, & breuis vita.

Merces grandis est, quies infinita.

Toties martyr Dei efficeris,

Quoties pro Deo pœnam pateris.

Thom. à
Kemp. in
Cant. de
Patient.

B b 2

C A-

Ascende ad me in montem. *Exod. 24.12.*

*Scande, tibi faciles CRVX præbet idonea sc̄alas.
En patet ad Superos REGIA (scande) VIA.*